

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

การผลิตคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนและการนำไปใช้ในผลิตภัณฑ์อาหาร
Production of Carboxymethyl Cellulose from Fruit-hulls of Durian
and Application for Food Product

จิรพร สวัสดิการ หยาตรุ้ง สุวรรณรัตน์ เตือนรุ่ง เบญจมาศ และวัชรวิทย์ รัชมี
Jiraporn Sawasdikarn, Yadrung Suwannarat, Duanrung Benjamas and Wacharawit Rassami

อาจารย์ประจำคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนและนำมาใช้ในผลิตภัณฑ์อาหาร ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มและผลิตภัณฑ์ไอศกรีม คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนมีปริมาณความชื้นเท่ากับร้อยละ 5.48 ค่าความเป็นกรดต่างเท่ากับ 7.11 ค่าสี L* a* b* มีค่าเท่ากับ 79.04, 2.34 และ 25.74 ตามลำดับ ผลของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสในผลิตภัณฑ์น้ำสับประดพร้อมดื่มต่อค่าความขุ่น ปริมาณกรด ค่าความเป็นกรดต่าง และปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด พบว่าเมื่อเพิ่มปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสทำให้ค่าความขุ่นเพิ่มขึ้น แต่ปริมาณกรด ค่าความเป็นกรดต่าง และปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p>0.05) สำหรับผลของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสในไอศกรีมเชอร์เบตสับประดต่อค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ค่าความเป็นกรดต่าง ค่าโอเวอร์รัน และอัตราการละลาย พบว่าเมื่อเพิ่มปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจะทำให้ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ค่าความเป็นกรดต่าง และค่าโอเวอร์รันเพิ่มมากขึ้น แต่อัตราการละลายลดลง คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนสามารถใช้ในผลิตภัณฑ์อาหารได้และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัสดุเหลือทิ้ง
คำสำคัญ: เปลือกทุเรียน / คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส / ผลิตภัณฑ์อาหาร

Abstract

The objective of the research was to produce carboxymethyl cellulose from fruit-hulls of durian and application for food, namely beverage and icecream. Carboxymethyl cellulose from fruit-hulls of durian contained moisture content of 5.48%, pH 7.11, color value L* a* b* was 79.04, 2.34 and 25.74, respectively. The effect of carboxymethyl cellulose content in pineapple drinking juice on turbidity, acidity, pH and total soluble solid were studied. The results showed that turbidity of juice increased with increasing carboxymethyl cellulose content, whereas acidity, pH and total soluble solid were not difference statistically significant (p>0.05). The effect of carboxymethyl cellulose content in pineapple sherbet ice cream on total soluble solid, pH, overrun and meltdown were studied. The results indicated that the increasing of carboxymethyl cellulose content caused the increasing of total soluble solid, pH, overrun, but meltdown was decreased. Carboxymethyl cellulose from fruit-hulls of durian can be used in food products and value-added utilization of waste.

Keywords: Fruit-hulls of durian / Carboxymethyl cellulose / Food product

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5 สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทุเรียนเป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญชนิดหนึ่งของไทย ซึ่งมีผลผลิตมากที่สุดในจังหวัดจันทบุรี โดยในปี พ.ศ. 2557 และ พ.ศ. 2558 มีผลผลิต 242,686 และ 234,514 ตัน ตามลำดับ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2559) ทุเรียนสามารถบริโภคสด หรือแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น ทุเรียนกวน ทุเรียนอบกรอบ และทุเรียนแช่แข็ง ซึ่งภายหลังจากการบริโภคหรือแปรรูปทุเรียน จะเหลือเศษเปลือกทุเรียนเหลือทิ้งโดยไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ปริมาณมาก ซึ่งส่วนเปลือกทุเรียนมีปริมาณสูงคิดเป็นร้อยละ 75 ของน้ำหนักทั้งหมด จึงเกิดปัญหาในการกำจัดเนื่องจากมีปริมาณมาก อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสภาวะแวดล้อมได้ ดังนั้นจึงควรมีการนำเปลือกทุเรียนมาใช้ประโยชน์ และเพิ่มมูลค่า โดยมีการนำเปลือกทุเรียนมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น การผลิตเชื้อเพลิงอัดแท่งจากเปลือกทุเรียน การผลิตกระดาษจากเปลือกทุเรียน การผลิตฟิล์มจากเปลือกทุเรียนเพื่อใช้เป็นวัสดุบรรจุภัณฑ์ เช่น ถุงปุ๋ย ซองชา ซองกาแฟ ที่สามารถละลายน้ำได้ (ศิริพร เต็งรัง, 2558) โดยการผลิตฟิล์มจากคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสที่สังเคราะห์จากเซลลูโลสซึ่งสกัดได้จากเปลือกทุเรียน นอกจากนำมาผลิตเป็นฟิล์มแล้วยังสามารถนำไปใช้เป็นส่วนประกอบในผลิตภัณฑ์อาหารต่างๆ ได้ เช่น ไอศกรีม และเครื่องดื่ม เพื่อเป็นสารให้ความหนืด สารให้ความคงตัว หรือเป็นอิมัลซิไฟเออร์ได้ ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงผลิตคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียน และนำมาใช้ในผลิตภัณฑ์อาหาร 2 ชนิด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มและผลิตภัณฑ์ไอศกรีม เพื่อเป็นการใช้ประโยชน์จากเศษทุเรียนเหลือทิ้งและเพิ่มมูลค่า รวมถึงการนำไปถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนในเขตจังหวัดจันทบุรีและจังหวัดใกล้เคียงได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลของคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มและผลิตภัณฑ์ไอศกรีม

วิธีดำเนินการวิจัย

การผลิตคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียน

นำเปลือกทุเรียนหั่นเป็นชิ้นบางๆ แล้วนำไปอบแห้งที่ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง ต้มเปลือกทุเรียนด้วยสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์เข้มข้นร้อยละ 40 นำเซลลูโลสที่ได้ไปอบที่ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลานาน 24 ชั่วโมง จากนั้นนำไปบดเพื่อให้ได้ผงเซลลูโลส โดยใช้ร่อนขนาด 1.0 มิลลิเมตร หลังจากนั้นนำผงเซลลูโลสไปดัดแปรให้เป็นคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส โดยทำปฏิกิริยากับกรดคลอโรอะซิดิกในไอโซโพรพิลแอลกอฮอล์และสารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ร้อยละ 40 นาน 30 นาที แล้วนำไปอบที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3.5 ชั่วโมง หลังจากนั้นรินส่วนที่เป็นของเหลวออก นำส่วนที่มีลักษณะหนืดคล้ายเจลมาเติมด้วยสารละลาย เมทานอลร้อยละ 70 แล้วทำให้เป็นกลางด้วยสารละลายกรดซัลฟิวริกร้อยละ 90 ทดสอบความเป็นกลางด้วยกระดาษลิตมัส จากนั้นกรองเอาส่วนที่มีลักษณะหนืดคล้ายเจลออกมาล้างด้วยเอทานอลร้อยละ 70 โดยแต่ละครั้งแช่สารละลายทิ้งไว้ 10 นาที จึงกรองเอาส่วนที่มีลักษณะหนืดคล้ายเจลออกมาแล้วล้างด้วยเอทานอลร้อยละ 70 อีก 5 ครั้ง แล้วกรองเอาส่วนที่เป็นเจลออกมาล้างด้วยเมทานอล ทั้งส่วนที่เป็นเจลไว้ให้แห้งที่อุณหภูมิห้อง 1 คืน ผงที่ได้คือคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส (สุมิตรา ภูมิสะอาด, 2523) ทำการวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมีและทางกายภาพบางประการของคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนด้านต่างๆ ได้แก่ ปริมาณความชื้น ค่าความเป็นกรดต่าง (pH) และค่าสีแสดงผลของค่าสีที่วัดได้ในระบบ CIE เป็นค่า $L^* a^* b^*$

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

การศึกษาผลของคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์น้ำผลไม้

1) การผลิตน้ำสับประรดพร้อมดื่ม

เริ่มจากการนำสับประรดพันธุ์ปัตตาเวียทั้งลูกไปล้างน้ำหนัก นำมาตัดชิ้นและล้างทำความสะอาด แล้วนำไปนึ่งให้ความร้อนเป็นเวลา 15 นาที และลดอุณหภูมิด้วยน้ำเป็นเวลา 10 นาที จากนั้นปอกเปลือกโดยการหั่นเป็นทางยาว แล้วนำเข้าเครื่องสกัดน้ำผลไม้แยกกาก นำน้ำสับประรดที่สกัดได้ไปกรองด้วยผ้าขาวบาง ตรวจสอบคุณภาพน้ำสับประรด ได้แก่ ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดด้วย Hand refractometer และไทเทรตหาปริมาณกรดทั้งหมด ทำการคำนวณส่วนผสมทั้งหมดที่ใช้ในการผลิต ได้แก่ น้ำสับประรดสกัด น้ำเปล่า น้ำตาลทรายและ คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส มาทำการผลิตโดยเริ่มจากการให้ความร้อนน้ำสับประรดสกัดและน้ำเปล่าจากนั้นเติมน้ำตาลทราย และค่อยๆเติมคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส คนให้เข้ากันจนละลายทั้งหมด จากนั้นให้ความร้อนที่อุณหภูมิระดับ 80 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 3 นาที แล้วนำไปทำให้เย็น ก่อนบรรจุลงในขวดพลาสติก แล้วก็เก็บรักษาที่อุณหภูมิตู้เย็น (2-7 องศาเซลเซียส)

2) การศึกษาผลของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสในน้ำสับประรดพร้อมดื่มต่อคุณภาพทางกายภาพและเคมี

ทำการผลิตน้ำสับประรดพร้อมดื่มโดยมีปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสระดับต่างๆ ได้แก่ ร้อยละ 0, 0.05, 0.10, 0.15, 0.20 และ 0.25 จากนั้นนำมาวัดค่าคุณภาพทางกายภาพและเคมี ได้แก่ ค่าความขุ่น ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ปริมาณความเป็นกรดโดยการไทเทรต และค่าความเป็นกรดต่าง

การศึกษาผลของคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไอศกรีม

1) การผลิตไอศกรีมเชอร์เบทสับประรด

ขั้นตอนการผลิตไอศกรีมเชอร์เบทสับประรด เริ่มจากชั่งน้ำหนักส่วนผสมแบ่งเป็นของแห้งกับของเหลว ของแห้ง ได้แก่ น้ำตาลทราย หางนมผง คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส และของเหลว ได้แก่ น้ำ วิปปิงครีม กลูโคสไซรัป และน้ำสับประรด จากนั้นนำวัตถุดิบที่เป็นของแห้งผสมให้เข้ากัน นำวัตถุดิบที่เป็นของเหลวตั้งไฟแบบตุ๋น ใ้อุณหภูมิถึง 50 องศาเซลเซียส เติมวัตถุดิบที่เป็นของแห้งลงไปจนจนละลายดี จนถึงอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส จึงนำส่วนผสมที่ได้ไปปั่นในเครื่องปั่นผสมอาหาร ด้วยความเร็วสูงสุด 1 นาที เพื่อให้ส่วนผสมเป็นเนื้อเดียวกัน แล้วให้ความร้อนแบบพาสเจอร์ไรซ์ที่อุณหภูมิ 80 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 2 นาที ลดอุณหภูมิของส่วนผสมลงอย่างรวดเร็วได้เป็นไอศกรีมมิกซ์ จากนั้นบ่มไอศกรีมมิกซ์ที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง เมื่อครบกำหนดจึงนำไอศกรีมมิกซ์ไปตรวจคุณภาพ ได้แก่ ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด และไทเทรตหาปริมาณกรดทั้งหมด ทำการคำนวณปริมาณกรดซิตริกที่ต้องเติมลงไป เพื่อให้ได้ไอศกรีมมิกซ์มีปริมาณร้อยละ 0.6 แล้วชั่งน้ำหนักกรดซิตริกที่คำนวณได้นำไปเติมในไอศกรีมมิกซ์ แต่งสีและกลิ่นสับประรด ก่อนนำไปปั่นด้วยเครื่องปั่นไอศกรีม บรรจุไอศกรีมที่ได้ลงในภาชนะพลาสติกที่มีฝาปิด นำไปแช่เยือกแข็งที่อุณหภูมิ -25 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 24 ชั่วโมง แล้วตรวจสอบคุณภาพด้านต่าง ๆ

2) การศึกษาผลของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสในไอศกรีมเชอร์เบทสับประรดต่อคุณภาพทางกายภาพและเคมี

ทำการผลิตไอศกรีมเชอร์เบทสับประรดโดยมีปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสระดับต่าง ๆ ได้แก่ ร้อยละ 0.0, 0.1, 0.2, 0.3 และ 0.4 โดยน้ำหนัก จากนั้นนำมาวัดค่าคุณภาพทางกายภาพและเคมี ได้แก่ ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ค่าความเป็นกรดต่าง ค่าโอเวอร์รัน และอัตราการละลายของไอศกรีม (อุษา นาคจิรังกูร, 2541)

การวางแผนการทดลองและการวิเคราะห์ผลทางสถิติ

ทำการทดลอง 3 ซ้ำ โดยวางแผนการทดลองแบบสุ่มสมบูรณ์ (Completely Randomized Design, CRD) ทำการวิเคราะห์แปรปรวนของผลการทดลองโดยใช้ ANOVA (Analysis of variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของข้อมูลโดยวิธี Duncan's New Multiple Range Test (DMRT) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สรุปผลการวิจัย

จากการทดลองผลิตน้ำสับประดพร้อมดื่มที่มีปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสร้อยละ 0, 0.05, 0.10, 0.15, 0.20 และ 0.25 โดยน้ำหนัก แล้วนำมาวัดค่าค่าความขุ่น ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ปริมาณความเป็นกรดโดยการไทเทรต และค่าความเป็นกรดต่าง แสดงผลการวิจัยดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสในผลิตภัณฑ์น้ำสับประดพร้อมดื่มต่อลักษณะทางกายภาพ

ปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส (ร้อยละโดยน้ำหนัก)	ความขุ่น (%T)	ปริมาณกรด ^{ns} (กรัม/100 มิลลิลิตรของกรดจืด)	ความเป็นกรดต่าง ^{ns}	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ^{ns} (องศาบริกซ์)
0.00	1.58±0.22 ^a	8.62±0.06	3.72	15.00
0.05	1.39±0.07 ^b	8.58±0.05	3.80	15.00
0.10	1.23±0.04 ^b	8.55±0.15	3.76	15.00
0.15	1.32±0.05 ^b	8.68±0.07	3.73	15.00
0.20	1.37±0.28 ^b	8.69±0.25	3.84	15.00
0.25	1.34±0.06 ^b	8.71±0.20	3.83	15.00

หมายเหตุ : ตัวอักษร a-b หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p \leq 0.05$) ที่ปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสระดับต่างๆ

ตัวอักษร ns หมายถึง ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$)

เมื่อทำการผลิตไอศกรีมเชอร์เบทสับประดโดยมีปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสระดับต่างๆ ได้แก่ ร้อยละ 0.0, 0.1, 0.2, 0.3 และ 0.4 โดยน้ำหนัก แล้วนำมาวัดค่าคุณภาพทางกายภาพและเคมี ได้แก่ ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ค่าความเป็นกรดต่าง ค่าโอเวอร์รัน และอัตราการละลายของไอศกรีม ผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 2 และภาพที่ 1

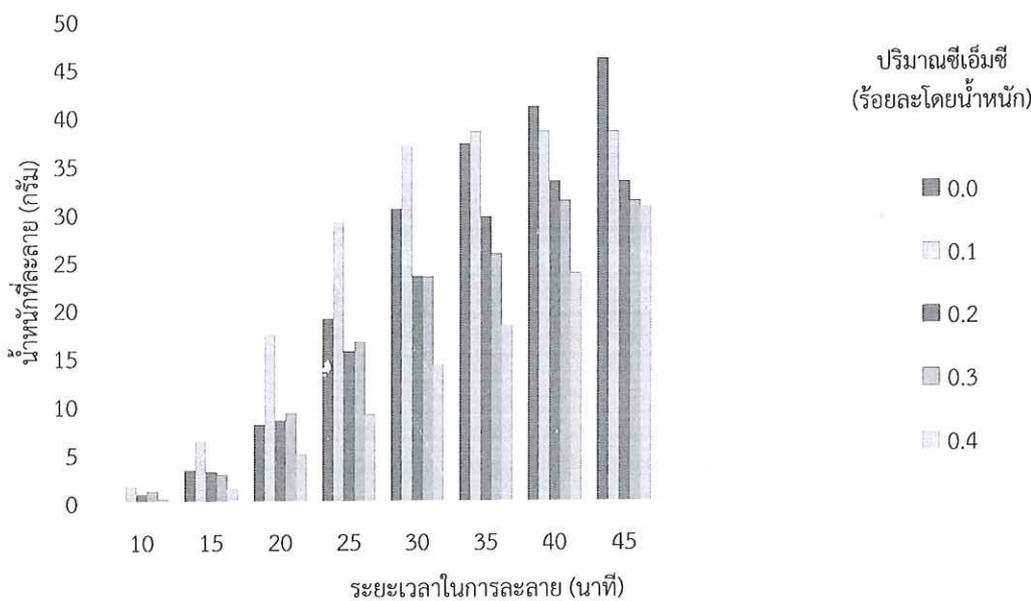
ตารางที่ 2 ผลของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด ค่าพีเอช และโอเวอร์รันของไอศกรีมเชอร์เบทสับประด

ปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส (ร้อยละโดยน้ำหนัก)	ปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด (องศาบริกซ์)	ความเป็นกรดต่าง	โอเวอร์รัน
0.0	33.00±0.50 ^b	2.87±0.05 ^e	5.13±5.12 ^d
0.1	33.50±0.50 ^b	3.04±0.02 ^d	35.61±5.53 ^c
0.2	34.75±0.45 ^a	3.08±0.02 ^c	38.95±6.64 ^c
0.3	35.00±0.50 ^a	3.13±0.01 ^b	82.84±7.55 ^b
0.4	37.00±0.60 ^a	3.16±0.01 ^a	105.45±4.53 ^a

หมายเหตุ : อักษร a - e ตามแนวตั้ง หมายถึงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬงเพชร

ภาพที่ 1 ผลของไอศกรีมเซอร์เบสสับปะรดที่มีปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสระดับต่างๆต่อค่าอัตราการละลาย

อภิปรายผลการวิจัย

เมื่อวิเคราะห์คุณสมบัติทางเคมีและทางกายภาพของคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนด้านต่างๆ พบว่า มีปริมาณความชื้นเท่ากับ 5.48 ± 0.25 ค่าความเป็นกรดต่างเท่ากับ 7.11 ± 0.02 สอดคล้องกับการศึกษาของณัฐธวัชดี จินาพันธ์ และคณะ (2555) ที่ทำการศึกษาคูสมบัติของคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเยื่อฟางข้าว พบว่ามีค่าความเป็นกรดต่างเท่ากับ 7.5 สำหรับค่า L^* มีค่า L^* ที่แสดงถึงค่าความสว่างเท่ากับ 79.04 ± 0.18 ค่า a^* แสดงถึงค่าความเป็นสีแดงเท่ากับ 2.34 ± 0.03 และ ค่า b^* ที่แสดงถึงค่าความเป็นสีเหลืองเท่ากับ 25.74 ± 0.04 ค่าสีที่วิเคราะห์ได้จากการทดลองมีค่าใกล้เคียงกับการศึกษาของพรชัย ราชชนะพันธุ์ และคณะ (2550) ที่ทำการสังเคราะห์และตรวจสอบลักษณะของคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกทุเรียนซึ่งมีค่า L^* เท่ากับ 77.61 ± 0.01 ค่า a^* เท่ากับ 3.49 ± 0.02 และค่า b^* เท่ากับ 24.61 ± 0.04 เมื่อใช้โซเดียมไฮดรอกไซด์ที่ความเข้มข้นเท่ากัน (ร้อยละ 40) ในการสังเคราะห์คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส

จากตารางที่ 1 ผลผลิตกัมมันต์น้ำสับปะรดพร้อมดื่ม เมื่อวิเคราะห์ด้านความขุ่นโดยอาศัยเครื่องวัดค่าการดูดกลืนแสงโดยบันทึกค่า %T หรือร้อยละการยอมให้แสงผ่าน พบว่าน้ำสับปะรดพร้อมดื่มเมื่อเติมคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสตั้งแต่ร้อยละ 0.05, 0.10, 0.15, 0.20 และ 0.25 โดยน้ำหนัก ทำให้ค่า %T ของน้ำสับปะรดพร้อมดื่มลดลงโดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) กับน้ำสับปะรดพร้อมดื่มที่ไม่เติมคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส (ร้อยละ 0) แต่การเติมคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสทุกระดับไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) แสดงถึงการเติมคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสช่วยลดการตกตะกอนของน้ำสับปะรดพร้อมดื่ม ทำให้อนุภาคกระจายตัวในน้ำสับปะรด สำหรับปริมาณกรดทั้งหมดในน้ำสับปะรดพร้อมดื่ม มีค่าในช่วง 8.55 – 8.71 กรัม/100 มิลลิลิตรของกรดซิตริก ส่วนค่าความเป็นกรดต่างและปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดมีค่า 3.72 – 3.84 และ 15.00 ตามลำดับ ซึ่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกันในระหว่างชุดทดลองทั้งหมด ($p > 0.05$)

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

จากตารางที่ 3 ผลผลิตถัสดำไอศกรีมเชอร์เบทสับปะรด ผลของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสระดับต่างๆ ส่งผลต่อปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด พบว่าเมื่อปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสเพิ่มขึ้น ทำให้ค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมดเพิ่มขึ้น จากที่ปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสร้อยละ 0.0 โดยน้ำหนัก มีค่าปริมาณของแข็งที่ละลายได้ทั้งหมด เท่ากับ 33.00 เพิ่มขึ้นเป็น 37.00 ที่ปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสร้อยละ 0.4 โดยน้ำหนัก สำหรับค่าพีเอช พบว่ามีค่ามากขึ้นตามลำดับของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส โดยมีค่าในช่วง 2.87-3.16 และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) ที่ทุกระดับของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลส

ค่าไอเวอร์รัน แสดงถึง การบ่งบอกปริมาณอากาศที่มีการเติมเข้าไปในเนื้อไอศกรีมในขณะที่ทำการปั่นไอศกรีมมิกซ์ให้กลายเป็นไอศกรีม เมื่อวิเคราะห์ค่าไอเวอร์รัน (ตารางที่ 2) พบว่าเมื่อปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ค่าไอเวอร์รันเพิ่มมากขึ้น โดยที่ปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสร้อยละ 0.4 โดยน้ำหนัก มีค่าไอเวอร์รันสูงกว่าระดับอื่น โดยมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$) กับปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสทุกระดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุษา นาคจิรังกูร (2541) พบว่า การผลิตไอศกรีมเชอร์เบทมิกซ์รสผลไม้ เมื่อใช้คาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสเพิ่มขึ้นค่าไอเวอร์รันจะเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P \leq 0.05$)

เมื่อศึกษาผลของปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสในไอศกรีมเชอร์เบทสับปะรดต่ออัตราภา.ละลาย ดังภาพที่ 1 พบว่าเมื่อปริมาณคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสเพิ่มขึ้น ทำให้น้ำหนักที่ละลายได้ลดลง แสดงว่าไอศกรีมมีความคงตัวมากขึ้น การเติมคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสเป็นการเพิ่มความคงตัว โดยการเพิ่มความหนืดของไอศกรีม และอัตราการละลายมีความสัมพันธ์กับความหนืดของไอศกรีม หากมีความหนืดสูง จะส่งผลให้อัตราการละลายช้าลงและมีอัตราการละลายน้อยกว่าสูตรมาตรฐาน (พวงชมพู หงส์ชัย และวรรณวิสา บุญชู, 2558)

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากงบประมาณแผ่นดิน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ประจำปีงบประมาณ 2558

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐธวัช จินาพันธ์, เจิมขวัญ สังข์สุวรรณ, สุทธิรา สุทธสุภา และสุรพัช คำไทย. (2555). คุณสมบัติของฟิล์มคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเยื่อฟางข้าว. วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร, 43(3) (พิเศษ), 616-620.
- พรชัย ราชตะนะพันธ์, สุพัฒน์ คำไทย, นริวิชัย ยาภิ และ รัชชิตา อุทัยศ. (2550). การผลิตฟิล์มคาร์บอกซีเมทิลเซลลูโลสจากเปลือกมะละกอและคุณสมบัติเชิงกลของฟิล์ม. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งที่ 45 (น. 790-799). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พวงชมพู หงส์ชัย และวรรณวิสา บุญชู. (2558). ผลของสารให้ความคงตัวต่อสมบัติทางกายภาพและสมบัติทางเคมีของไอศกรีมหน้านมถั่วเหลือง. วารสารวิทยาศาสตร์เกษตร, 46(3) (พิเศษ), 405-408.
- ศิริพร เต็งรัง. (2558). ภูมิปัญญาไทยนำเปลือกทุเรียนมาเพิ่มมูลค่าเป็นพลาสติกชีวภาพ(ซีเอ็มซี). [Online]. Available: <http://m.matichon.co.threadnews.phpnewsid=1420431408>. [2560, เมษายน 26].
- สมิตรา ภูมิสะอาด. (2523). การแยกเซลลูโลสจากพืชบางชนิดและการสังเคราะห์อนุพันธ์ของเซลลูโลส. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนเคมี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2559). ทุเรียน : เนื้อที่ยืนต้น เนื้อที่ให้ผล ผลผลิต และผลผลิตต่อไร่ ปี 2557-2559. [Online]. Available: <http://www.oae.go.th/download/prcai/farmcrop/durian.pdf>. [2560, กันยายน 25].
- อุษา นาคจิรังกูร. (2541). ผลของสารให้ความคงตัวต่อไอศกรีมเชอร์เบทมิกซ์รสผลไม้. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การอาหาร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

PROCEEDINGS

รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 5

สถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

21 ธันวาคม 2561

ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงานวิจัย
การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 5
The 5th Kamphaeng Phet Rajabhat University National Conference
วันที่ 21 ธันวาคม 2561

คณะกรรมการตรวจบทความวิจัย มีหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ ตามหลักการของบทความ
วิชาการ และบทความวิจัย ก่อนนำเสนอผลงาน ประกอบด้วย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

1. รศ.ดร.วรางคณา จันทร์คง
2. รศ.ดร.เทียมจันทร์ พานิชย์ผลินไชย
3. รศ.ดร.ปรีชา ปัญญา
4. รศ.ดร.ปานฉัตต์ อินทร์คง
5. รศ.ดร.วันดี วัฒนชัยยิ่งเจริญ
6. รศ.ดร.ทรงวุฒิ เอกวุฒิวงศา
7. รศ.ดร.อุทัยวรรณ ภูเทศ
8. รศ.ดร.บุญชววรรณ วิงวอน
9. รศ.ดร.สัมฤทธิ์ ไม้พ่วง
10. รศ.ดร.โกศล โอฬารไพโรจน์
11. รศ.ดร.ณรงค์ศักดิ์ หนูสอน
12. รศ.ดร.ธีรพร กงบังเกิด
13. ผศ.ดร.อรอนงค์ ผิวนิล
14. ผศ.ดร.กันต์ อินทวงค์
15. ผศ.ดร.เรขา อรัญวงศ์
16. ผศ.ดร.สุชาติ สัตระกุล
17. ผศ.ดร.ศิริเพ็ญ ดาบเพชร
18. ผศ.ดร.พีรธร บุญยรัตพันธ์
19. ผศ.ดร.ยอดพล เทพลีธา
20. ผศ.ดร.เจิมขวัญ รัชชุตานติ
21. ผศ.ดร.ธนัช กนกเทศ
22. ผศ.ดร.ทวีร์ศมี พรหมรัตน์
23. ผศ.ดร.เกรียงไกร นามนัย
24. ผศ.ดร.ทวีร์ศมี พรหมรัตน์
25. ผศ.ดร.สุภาภรณ์ สุดหนองบัว
26. ผศ.ดร.ศุภพงษ์ ปิ่นเวหา
27. ผศ.ดร.สมบูรณ์ ต้นยะ
28. ผศ.ดร.กมลณัฐ พลวัน
29. ผศ.ดร.อริศรา เจริญปัญญาเนตร
30. ผศ.ดร.ศุภฤกษ์ ธาราพิทักษ์วงศ์
31. ผศ.ดร.สุรพันธ์ รัตนาวะดี
32. ผศ.ดร.โชคชัย สุทธาเวช
33. ผศ.ดร.อัญชญา ปรีชวารพันธ์
34. ผศ.ดร.สุรางคณา ระวียศ
35. ผศ.ดร.วิติยา ปิตตังนาโพธิ์
36. ผศ.ดร.ชินานาฏ วิทยาประภากร

*หมายเหตุ หากพบว่าบทความมีการคัดลอกส่วนหนึ่งส่วนใด ทางผู้จัดไม่ได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อใดทั้งสิ้น

37. ผศ.ดร.พิสิษฐ์ มณีโชติ
38. ผศ.ดร.สุรัชย์ รัตน์สุข
39. ผศ.ดร.กิตติพงษ์ สุวรรณราช
40. ผศ.ดร.วิษณุ ธงไชย
41. ผศ.ดร.อนันต์ชัย อยู่แก้ว
42. ผศ.ดร.กุลวดี ปิ่นวัฒนะ
43. ผศ.นฤมล เกื้อนกุล
44. นาวาโท ดร.ชิตวัน เขยสกุล
45. ดร.เฉวียง วงศ์จินดา
46. ดร.ภัทรพร พงศาปรมัตถ์
47. ดร.วารัช มัชฌิมบุรุษ
48. ดร.ปิยะนาถ อังควาณิชกุล
49. ดร.นันทน์หทัย เกาตรสกุล
50. ดร.ประราณี เอนก
51. ดร.ณพฎ์ โสภีพันธ์
52. ดร.กิตติพัทธ์ เอี่ยมรอด
53. ดร.นงนุช เกตุ้ย

ผู้ทรงคุณวุฒิภายใน

1. รศ.ดร.ทวนทอง เขาวงกิตพงศ์
2. รศ.ดร.สุนทรี ดวงทิพย์
3. ผศ.ดร.รัชณี นิธากกร
4. ผศ.ดร.วิษณุ บัวเทศ
5. ผศ.ดร.จุฬาลักษณ์ เขมาชีวกุล

กองบรรณาธิการจัดทำรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ
การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 5
The 5th Kamphaeng Phet Rajabhat University National Conference
วันที่ 21 ธันวาคม 2561

กองบรรณาธิการภายนอกมหาวิทยาลัย

1. ผศ.ดร.ไชยรัตน์ ปราณี	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ผศ.ดร.เอื้อมพร หลินเจริญ	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. นาวาเอก ดร.บุญเรือง เกิดอรุณเดช ร.น.	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. ดร.นงนุช เกตุย	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

กองบรรณาธิการภายในมหาวิทยาลัย

1. รศ.ดร.ปาจริย์ ผลประเสริฐ	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ดร.สุภาพร พงศ์ภิญโญโอกาส	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. ดร.จรรุวรรณ ขวัญแน่น	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4. ผศ.ดร.ฉั่มภิษา ตันตีสันติสม	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. ดร.มณฑา หมี่ไพรพฤกษ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6. ดร.สุรเชษฐ์ ตุ่มมี	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คณะกรรมการวิพากษ์การนำเสนอบทความ
การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ครั้งที่ 5
The 5th Kamphaeng Phet Rajabhat University National Conference
วันที่ 21 ธันวาคม 2561

คณะกรรมการวิพากษ์บทความแบบปากเปล่า (Oral Presentation)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

1. ผศ.ดร.เอี่ยมพร หลินเจริญ	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ผศ.ดร.ปรีชา ศรีเรืองฤทธิ์	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. ผศ.ดร.ประพิธาร์ ธนารักษ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. ผศ.ดร.พิสิฐ มณีโชติ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. ดร.จิรารัตน์ เอี่ยมสะอาด	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ผู้ทรงคุณวุฒิภายในมหาวิทยาลัย

1. รศ.ดร.ทวนทอง เขาวงกิตพิงศ์	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ผศ.ดร.ณัฐรดา วงษ์นายะ	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. ผศ.ปรัชญา ชะอุ่มผล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คณะกรรมการวิพากษ์บทความแบบโปสเตอร์ (Poster Presentation)

ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมหาวิทยาลัย

1. ผศ.ดร.นิเวศน์ คำรัตน์	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ผศ.ดร.นิคม นาคอ้าย	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. ดร.ณภัทร วุฒิระพันธ์	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
4. ดร.สามารถ กมขุนทด	สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
5. ดร.ณัฐวุฒิ ชาวสะอาด	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6. ผศ.ดร.ศุภชัย ทวี	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
7. ผศ.ดร.วิษณุ ธงไชย	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี